

Ändringshistoria

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2016-06-27	1		
2016-09-09	2	dacl	
2018-09-13	3	Aron Edman	

Arbetsplan för N2000-området Horsö- Värnsnäs inom projektet Life Coast Benefit LIFE12 NAT/SE/000131

Objektskod och namn: SE0330158 Horsö-Värnsnäs

Åtgärder:

- A1 Ny skötselplan
- A2 Tillståndsprövningar
- A4 Arbetsplan för objektet
- A7 Upphandlingar
- C1 Frihuggning och förstärkning gläntor
- C1 Restaurering av betesmarker
- C9 Vegetationsåtgärder i laguner
- D4 Uppföljning av marin fauna

Kommun: Kalmar

Mittkoordianter: 583482/6288139

Regional genomförare: Daniel Cluer, Elin Boberg och Tommy Gustafsson,
Länsstyrelsen i Kalmar län

Fastighetsbeteckning/Markägare:

Värnsnäs 1:1, Kalmar kommun,

Värnsnäs 1:2, Kalmar kommun

Stävlö 1:32, Anders Johansson, Stävlö Gods

Bilagor

karta över projektets åtgärder enligt ansökan

karta över projektets åtgärder som genomförs

Om Projektet Life Coast Benefit

Projektet Life Coast Benefit kommer att genomföra olika åtgärder i 45 olika N2000-områden utmed kusten i Södermanland, Östergötland och Kalmar. Störst andel av åtgärderna riktas mot restaurering av igenväxande marker i skärgårdens gamla odlingslandskap. Skärgårdens arkipelag av öar, holmar, kobbar och skär har brukats långliga tider vilket bevarat livsmiljöer för en speciell fauna och flora. Idag har villkoren för ett småskaligt brukande försämrats vilket, tillsammans med skärgårdens speciella logistikförhållanden, gör det extra angeläget att satsa på åtgärder för att bevara och förstärka de natur- och kulturvärden som är knutna hit.

Beskrivning av objektet

Natura 2000-området Horsö- värsnäs är naturreservat samt utpekad som riksintresse för naturvärden och för kulturmiljövården. Det ligger alldeles norr om Kalmar, och består av ön Horsö i norr och Värsnäs-halvön i söder. Stora delar av området är skogsbevuxet, men här finns också hagmarker och öppna strandängar.

Värsnäs-halvön var fram till 1900-talets början öppen hagmark med storvuxna ekar. Numera är större delen av halvön skogsbevuxen. Men mycket gamla ekar finns dock kvar. Idag domineras Värsnäshalvön av olikåldrig barrskog med viss inblandning av lövträd. Marken täcks av smalbladiga gräs och mossor. Örter som harsyra, ekorrbär, liljekonvalj och blåbär är vanliga. Skogen är strövvänlig och det finns många stigar i området. Västra delen av Värsnäshalvön har fortfarande hagmarkskaraktär. Bland de vidlyftiga, gamla ekarna står en och hassel. Även rönn, lönn och björk förekommer. Man kan också hitta stenrosen - en rest av det gamla kulturlandskapet. Här är särskilt vackert på våren. Marken är då täckt av vitsippor, blåsippor och vårlök.

Västra delen av Horsö är ett betespräglad landskap med ört- och gräsrika marker insprängda mellan låga moränhöjder med ek och andra lövträd. Troligen har området tidigare varit slättermark där man skördade djurens vinterfoder. Hagmarken är

lättframkomlig och genom hela området löper i nord-sydlig riktning en mindre väg. Även här prunkar årligen hela vårfloran med bland annat några förekomster av lundvårlök. Horsö består i norra och södra delen, Norrö och Sörö, av skogsmark. Skogsbruket på Norrö präglas av rationellt skogsbruk. På Sörö sköts skogen på gammalt sätt så att skogens karaktär bibehålls. Endast försiktiga gallringar, plockhuggning och upptagande av små föryngringsytor, förekommer. I slutet av 1970-talet härjade granbarkborre i skogsmarken på Horsö. Det ledde till att även delar av skogen i söder avverkades.

I reservatets lågområden utbreder sig strandängarna, bestående av gräsdominerade fuktängar med insprängda holmar av löv- eller barrskog. På strandängen kan man hitta strandaster, kustarun, strandtåg och klöverärt. De två sistnämnda växer endast i kusttrakterna i sydöstra delen av landet.

Strandängarna övergår i täta vassbestånd där bladvass och havssäv dominerar. I västra delen, innanför Horsö, är vassbestånden mycket utbredda.

I skogs- och hagmarkerna finns lämpliga boträd för hålbyggande fåglar. Större hackspett, göktyta och spillkråka finns här. Inom reservatet kan man också få se rådjur, hare, räv och grävling.

Horsö-Värnsnäs är sedan länge ett uppskattat bad- och strövområde. En rad anordningar för friluftslivet finns därför. Reservatet har två badplatser.

Syfte & mål

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att ingående livsmiljöer och arter skall ha en gynnsam bevarandestatus. För naturtyperna innebär detta att utbredningsområden bevaras, att viktiga strukturer och funktioner bibehålls. Typiska arter ska också förekomma i livskraftiga populationer som bekräftelse på ett intakt ekologiskt system. För de arter som pekats ut i EU-direktiven innebär en gynnsambevarandestatus att arternas utbredning och antal inte ska minska och att deras livsmiljö är tillräckligt stor för att arterna ska kunna fortleva.

Syftet med arbetet inom Horsö-Värnsnäs är att restaurera trädklädda gräsmarker och glon.

Planerade åtgärder

Action A1

Planerat i ansökan: Ny skötselplan/bevarandeplan för området, en s.k. kombiplan.

Genomförs: enligt ansökan.

Beskrivning och motivering

Action A2

Planerat i ansökan:

Genomförs: Sommar- höst 2016

Beskrivning och motivering.

För att restaurera glo och laguner krävs en anmälan om vattenverksamhet enligt MB ...

Action C1

Planerat i ansökan:

Genomförs:

Friställning av ekar utanför befintliga betsmarker på västra Värnsnäs, samt öar söder och nordväst om betesmarken på Horsö.

Iordningställande av ny betesmark sydväst om Horsö-fållan. Stängslet flyttas så att fållan utvidgas.

Större utvidgning mot sydöst från Horsöfållan innebär även avveckling av granbestånd och viss friställning av ek. Denna kräver fortsatt förankringsarbete hos markägaren, och kanske att vi behöver leta fram en ny djurhållare.

Ny fålla på andra sidan vägen i nordöstra delen av Horsö. Tillskott till ansökan möjliggjord då andra åtgärder inte blivit av. Kräver skyddsstängsling av ekföryngring, troligen finansierat utom projekt.

Ytterligare friställningar av ek på huvuddelarna av Värnsnäs och Sörö utanför såväl befintliga som inom projektet planerade fållor.

Action C1

Planerat i ansökan:

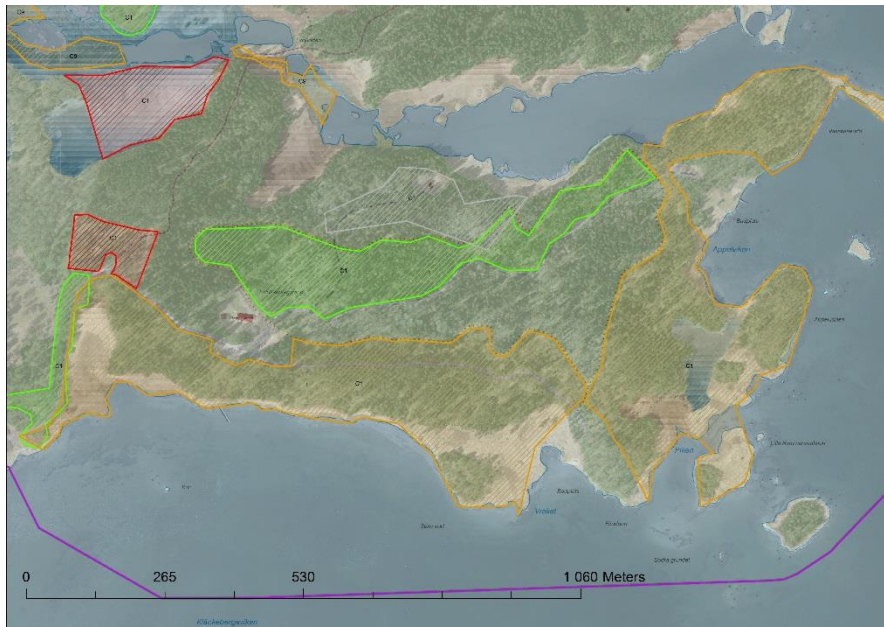
Genomförs: Sommar och höst 2018

Hela Värnsnäs-halvön är gammal betesmark eller slåtteräng och skötselplanen för denna del av reservatet anger att målet är återintroducerat bete. I dessa fållor återfinns ett antal mycket gamla jätteekar som friställs och gynnas i och med betet.

Nybyggnation av stängsel för att skapa två fållor på Värnsnäs, en i söder samt en i öster om ca 18 ha vardera. Frihugning av ekar i betesmarkerna, röjning av luckor och viss huggning i skogen för att skapa luckor och högre fodervärde och långsiktigt föra över marken till naturtyp 9070. Vasslätter utförs för att hålla tillbaka vegetationen och öka chanserna för att betesdjuren ska hålla strandängarna öppna genom betet. Betesavtal t o m 2019 med djurhållare.

Nybyggnation av stängsel för två fållor, en i söder och en i öster.

Två genomförda fållor på Värnsnäs. En i söder och en i öster om ca 18 ha vardera.

ARBETSPLAN

2016-06-27

7 (7)

Dnr 512-7340-18-1